

Peygamber Efendimizin gerek evlatlığının hanımıyla evlenmesi, gerek çok evliliği, gerekse Hz. Aişe annemizle dokuz yaşında evlenmesi; sanki Resulullah'a olan sevgimi azaltmış gibi, bana ne önerirsiniz?

İman güçlenip tahkiki bir şekle girdikçe, Peygamber Efendimize (asm) olan sevgi ve saygı da o nispette kuvvet kazanır. Tersine bir durum olarak, iman zayıfladıkça sevgi ve saygı da o nispette zayıflar. Öyle ise en büyük ve en öncelikli çözüm Risale-i Nurlar ile imanımızı taklitten tahkikiye çevirmektir. Bu gibi vehim ve vesveseler genelde imanın zafiyetinden gelir.

"Peygamber, rahmet-i İlâhiye hesabıyla size şefkat eder, pederâne muamele eder. Ve risalet namına siz onun evlâdı gibisiniz. Fakat şahsiyet-i insaniye itibarıyla pederiniz değildir ki, sizden zevce alması münasip düşmesin. Ve sizlere 'Oğlum' dese, ahkâm-ı şeriat itibarıyla siz onun evlâdı olamazsınız."(1)

Cahiliye döneminde, manevi evlat nesebi evlat gibi telakki ediliyor ve öyle muamele görüyordu. Oysa manevi evlat asla nesebi evlat yerini tutmaz ve öyle muamele göremez. Çünkü miras, evlilik, aile gibi bir çok husus bu cahiliye telakkisi ile bağdaşmaz.

Cahiliye döneminde olduğu gibi, şayet birisine "*Sen benim evladım*sin." dediğinde o kişi onun öz evladı sayılırsa, o zaman onun kızı ona kardeş, malı miras, hanımı anne olurdu ki bu birçok açıdan yanlış ve karmaşaya sebebiyet verir. Yani **nesep, miras, evlilik** gibi konularda, manevi evladım demek değil kan bağı esastır.

Hazreti Zeyd Peygamber Efendimiz (asm)'in hem kölesi hem de manevi evlatlığı idi ve cahiliye âdetine göre Hazreti Zeyd Peygamber Efendimiz (asm)'in öz ve nesep evladı gibi telakki ediliyordu. Oysa öz evladı değildi.

"Muhammed, sizin erkeklerinizden hiçbirisinin babası değildir; fakat Allah'ın Resûlü ve peygamberlerin sonuncusudur. Allah ise, her şeyi hakkıyla bilendir." (Ahzab, 33/40)

Bu ayet bu cahili âdet ve telakkiyi yıkmak için, Hazreti Zeyd'in boşamış olduğu

hanımını ona (asm) nikahlamıştır. Yani Hz. Zeynep annemizin Peygamber Efendimize (asm) ayetle nikahlanması, sosyal açıdan bir devrim niteliğindedir. Bu sayede büyük bir sosyal karmaşa ve kaos da giderilmiş oluyor.

Cahiliye döneminde çok eşlilik, hatta sınırsız evlilik ve fuhuş normal görülen bir durumdur. İslam bu aşırılığı zamana yayarak rehabilite etmiştir. Yani önce sınırsız evliliği dörtle sınırlamış, daha sonra da tek eşliliği özendirerek tavsiye etmiştir. Yani bu gibi sosyal yaralar bir emir ile kalkmaz bir emir ile hallolmaz. Bu sorunlar zamana ve sürece yayılarak tedavi edilir.

"O hikmetlerden birisi şudur ki: Zât-ı Risaletin akvâli gibi, ef'al ve ahvâli ve etvar ve harekâtı dahi menâbi-i din ve şeriattır ve ahkâmın me'hazlarıdır."

"Şikk-ı zâhirisine sahabeler hamele oldukları gibi, hususî dairesindeki mahfî ahvâlâtından tezahür eden esrar-ı din ve ahkâm-ı şeriatın hameleleri ve râvileri de ezvâc-ı tâhirattır ve bilfiil o vazifeyi ifa etmişlerdir. Esrar ve ahkâm-ı dinin hemen yarısı, belki onlardan geliyor. Demek bu azîm vazifeye, birçok ve meşrepçe muhtelif ezvâc-ı tâhirat lâzımdır."(2)

Kaldı ki Peygamber Efendimiz (asm)'in evlilikleri cinsel amaçlı değil, dinin talim edilmesi amaçlı, siyasi ve içtimai evliliklerdi. Çünkü şehvetine düşkün birisi enerji dolu gençliğinde, kendinden çok yaşlı birisi ile iktifa etmez, Mekke'nin en güzel kızları ile evlenebilirdi.

Peygamberliğin gelişinden on yıl sonra, elli yaşındayken eşi Hz. Hatice'yi kaybeden Peygamberimiz (asm.) kendisine hem ev işleri ve çocuklarının bakımında yardımcı olacak hem de İslâm'a davet faaliyetlerinde destek olacak eşlere ihtiyacı vardı. Bunun için bir yandan yaşlı ve dul bir kadın olan Sevde'yi, öte yandan da en yakın arkadaşı olan Hz. Ebu Bekir'in kızı Hz. Ayşe'yi istetti.

Hz. Peygamber (asm)'in bu isteği, vahyin başlangıcından on yıl sonradır. Hz. Ayşe vahiy başlangıcından beş altı yıl önce doğmuştur. Dolayısıyla Hz. Ayşe'nin evlendiği yaşın on yedi-on sekiz olduğu ortaya çıkar.

Bu konu, daha detaylı bir şekilde Mevlana Şibli'nin **"Asr-ı Saadet"** kitabında geçer. (İst. 1928. 2/997)

Hz. Ayşe'nin evlendiği zaman yaşının büyük olduğunu, ablası Esmâ'nın biyografisinden kesin olarak anlıyoruz. Eski biyografi kitapları Esmâ'dan bahsederken diyorlar ki:

“Esmâ yüz yaşındayken, Hicretin 73. Yılında vefat etmiştir. Hicret vaktinde yirmi yedi yaşındaydı. Hz. Ayşe ablasından on yaş küçük olduğuna göre, onun da hicrette tam on yedi yaşında olması icap eder. Ayrıca Hz. Ayşe, Hz. Peygamber’den önce Cübeyr’le nişanlanmıştı. Demek evlenecek çağda bir kızdı.”(3)

Dipnotlar:

(1) bk. [Mektubat, Yedinci Mektup.](#)

(2) bk. [age.](#)

(3) bk. *Ali Himmət Berki, Osman Keskiöđlu, Hatemü’l-Enbiya Hz. Muhammed ve Hayatı, s. 210.*